

Doc. dr Maria JASTRZĘBSKA

Doc. dr inż. Maria Jastrzębska urodziła się 18 listopada 1924 roku w Samborze. Tam ukończyła szkołę powszechną i 3 klasy gimnazjum. Od 1940 do 1944 roku pracowała wraz z matką i siostrą jako robotnica rolna w kołchozie w Aktiubińsku, skąd w 1945 roku powróciły do Sambora, a stamtąd wyjechały do Gliwic. Maturę zdała w 1947 roku w Liceum Przyrodniczym w Sosnowcu i została przyjęta na Wydział Elektryczny Politechniki Śląskiej, który ukończyła w 1952 roku. Już w czasie studiów została zaangażowana do pracy na Politechnice Śląskiej w Katedrze Podstaw Elektrotechniki, a następnie w Katedrze Teorii Regulacji.

Była pracownikiem naukowym o bardzo wysokich kwalifikacjach naukowych i dydaktycznych. W latach od 1960 do 1965 prowadziła wykłady z Podstaw Elektroniki III i IV dla studentów Wydziału Elektrycznego i Automatyki. Była autorką dwóch zbiorów zadań wydanych nakładem Działu Wydawnictw Politechniki Śląskiej. Są to dwa kolejne wydania "Zbioru Zadań z Podstaw Elektrotechniki III" i oddzielnie z "Podstaw Elektrotechniki IV" w 1963 i 1965 roku. Później poświęciła się całkowicie problematyce teorii regulacji. Tak więc w latach 1963 do 1967 prowadziła wykłady z teorii regulacji dla specjalizacji automatyka, Wieczorowego Studium Wydziału Elektrycznego i dla Studium Wieczorowego Wydziału Automatyki, wykłady z techniki cyfrowej na Wydziale Automatyki oraz kierowała pracą Laboratorium Teorii Regulacji i Podstaw Automatyki. Ćwiczenia tablicowe prowadziła w zakresie wszystkich wykładów będących przedmiotem działalności dydaktycznej Katedry Teorii Regulacji. Oprócz wymienionych zbiorów zadań była również współautorem Zbioru instrukcji do ćwiczeń laboratoryjnych z teorii regulacji. Oryginalnym dorobkiem doc. dr Marii Jastrzębskiej było opracowanie warunków stabilności dla układów automatyki zawierających linie niedopasowane, będące powodem powstawania odbić. Prace z tego zakresu opublikowała w Zeszytach Naukowych Politechniki Śląskiej oraz referowała na IV Krajowej Konferencji Automatyki. Zostały też one zamieszczone w zbiorach prac tej Konferencji.

Ponadto przetłumaczyła na język polski dwie książki: z języka rosyjskiego "Dynamika nieliniowych serwomechanizmów", z języka francuskiego "Grafy

przepływu sygnałów" oraz "Rachunek macierzowy i wprowadzenie do analizy funkcjonalnej". O tym tłumaczeniu autorzy książki prof. J.C. Gille i prof. M. Clique napisali: "[...] doc. M. Jastrzębska przetłumaczyła książkę i przygotowała tekst ze znajomością rzeczy i staraniem, za które nie znajdujemy słów podziękowania".

Maria Jastrzębska była typem pracownika naukowego o bardzo rozległej wiedzy i bardzo wysokich kwalifikacjach naukowych połączonych z wyjątkową rzetelnością i sumiennością w spełnianiu swoich obowiązków. Prowadzone przez nią wykłady i ćwiczenia były zawsze niezwykle staranne i wolne od jakichkolwiek usterek czy pomyłek. Potrafiła w nich połączyć wysoki nowoczesny matematyczny poziom wykładu z jasną interpretacją fizykalną.

Po 18 latach pracy Marii Jastrzębskiej na Politechnice Śląskiej, Wyższa Szkoła Inżynierska w Opolu, a niestety nie Politechnika Śląska, wystąpiła o przyznanie jej stopnia naukowego docenta i powierzyła objęcie wielu poważnych obowiązków naukowych i organizacyjnych związanych z rozwojem tej Uczelni.

Doc. dr Maria Jastrzębska po 18 latach niestrudzonej i tak owocnej pracy na Politechnice Śląskiej przeniosła się więc do Opola, by tam spędzić kolejne 20 lat na równie ofiarnej pracy dla tej drugiej Uczelni. Znowu pisała skrypty, jak np. "Laboratorium automatyki" wydany w 1972 r., czy "Ćwiczenia laboratoryjne z elektroniki" wydane w 1969 r., organizowała laboratoria z elektrotechniki, automatyki i informatyki, przygotowując wykłady i ćwiczenia, pełniła obowiązki dziekana Wydziału Elektrycznego, a przez ostatnich kilka lat była członkiem senatu Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu. Wiele lat pełniła również funkcję kierownika Zakładu Automatyki i Elektroniki w Instytucie Elektrotechniki, który zresztą powstał z Jej inicjatywy. Również z Jej inicjatywy wielu młodych pracowników opolskiej uczelni otworzyło przewody doktorskie w Politechnice Śląskiej, Politechnice Wrocławskiej i Politechnice Gdańskiej. Doc. dr M. Jastrzębska była promotorem kilku z tych prac. Przez kilka ostatnich lat była czynnym współorganizatorem corocznych konferencji "Metody matematyczne w elektrotechnice" z ramienia Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu.

Praca w opolskiej uczelni nie przerwała współpracy z Politechniką Śląską. Doc. M. Jastrzębska kontakt ten podtrzymywała stale; była wielokrotnie recenzentem prac doktorskich pracowników naszego Wydziału, recenzowała również wiele skryptów i prac naukowych pochodzących z Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki oraz Wydziału Elektrycznego.

Doc. dr M. Jastrzębska miała liczne zainteresowania pozazawodowe, które czyniły ją bardzo interesującym partnerem rozmów i dyskusji. Była namiętnym czytelnikiem poważnych książek o problematyce filozoficznej, społecznej i przyrodniczej. Przez długi czas uprawiała niewyczynową turystykę górską i żeglarsstwo śródlądowe, lubiła wycieczki zagraniczne i umiejętnie prowadziła samochód nawet na bardzo długich trasach.

Rok 1988 przyniósł znaczne pogorszenie stanu zdrowia doc. Marii Jastrzębskiej, a w rezultacie również długotrwałą ciężką chorobę. Odeszła od nas 6 czerwca 1988 r. Pogrzeb odbył się na cmentarzu w Pińczowie 11 czerwca.

Stefan Wegrzyn